

Respons

Myanmar: Gyldighet av ekteskap inngått i Myanmar mellom borger av Myanmar og utenlandsk statsborger

Problemstilling/spørsmål:

- Tillater burmesisk lovgivning ekteskapsinngåelse mellom en borger av Myanmar og en utenlandsk statsborger?
- Aerkjenner burmesiske myndigheter ekteskap inngått i Myanmar mellom en borger av Myanmar og en utenlandsk statsborger?

Burmesisk lovgivning for ekteskapsinngåelse

Tradisjonelle lover – eller sedvanerett - er utbredt i Myanmar, side om side med skrevne vedtatte lover. Tradisjonelle lover (sedvanerett) i Myanmar har rettskraft. B.K. Sen, som er styremedlem i *Burma Lawyers' Council*, beskriver rettssystemet i Myanmar slik:

The current legal system in Burma comprises Customary Law, Statutory Law, and judicial decisions. There is currently no constitution. The customary laws include Burmese Buddhist Law, Hindu Law and the traditional customs of the ethnic groups. According to Section 13 of the Burma Laws Act,² the customary laws have the force of law. In matters which cannot be decided by either customary or statutory law, they shall be decided by rule of justice, equity and good conscience (Sen 2001, s. 29).¹

I henhold til paragraf 13 (1) i The Burma Laws Act (1898) avgjøres spørsmål relatert til ekteskap av de religionsspesifikke lovene for buddhister, muslimer og hinduer:

Where in any suit or other proceeding in the Union of Burma it is necessary for the Court to decide any question regarding succession, inheritance, marriage or caste, or any religious usage or institution,-

(a) the Buddhist law in cases where the parties are Buddhists,

¹ Det fremgår av sitatet at Myanmar ikke har noen grunnlov, hvilket var riktig da artikkelen ble skrevet i 2001. Myanmar har i ettertid fått en grunnlov som trådte i kraft 29. mai 2008 (UK Home Office 2010, s. 17).

(b) the Muhammadan law in cases where the parties are Mohammedans, and

(c) the Hindu law in cases where the parties are Hindus, shall from the rule of decision, except in so far as such law has by enactment been altered or abolished, or is opposed to any custom having the force of law.

Om lag 90 prosent av Myanmars befolkning er buddhister (CIA 2010).

I en rapport beskrives utstrakt bruk av sedvanerett for familieanliggende i Myanmar slik:

In terms of family law, there is a plethora of customary laws still utilized by Burman and non-Burman ethnic groups concerning marriage, adoption, property ownership and inheritance rights (Women's League of Burma 2008, s. 1).

Samme kilde opplyser videre (s. 13) at det ikke har vært forsøkt å samordne sedvanerett med "lovfestede lover" (*codified laws*), herunder ulike religiøse lover, når det gjelder ekteskapsinngåelse.

Burmesisk lovgivning og ekteskapsinngåelse mellom borger av Myanmar og utlending

Familielovgivning i Myanmar er altså innfløkt. Når det gjelder hvorvidt burmesisk lovgivning tillater ekteskapsinngåelse mellom en borger av Myanmar og en utenlandsk statsborger, har Norges ambassade i Bangkok, som Myanmar er sideakkreditert til, i en e-post til Landinfo (september 2010) informert om at burmesisk høyesterett forsøkte å oppklare dette i en uttalelse til den japanske og italienske ambassaden. Høyesteretts uttalelse er omtalt av en burmesisk nyhetskilde. Ifølge denne omtalen gir høyesterett følgende informasjon om lovlig ekteskapsinngåelse mellom borger av Myanmar og utlending:

"A Registrar of Marriage has the authority, under the Buddhist Women's Special Marriage and Succession Act, to marry a Myanmar Buddhist Woman and a non-Buddhist Man irrespective of his nationality," the court wrote. The embassy's next question sought clarification as to how oaths or affidavits were administered. "In the case of any affidavit under the Civil Procedure Code, any Court or Magistrate or other person whom the Supreme Court may appoint to act in its behalf may administer the oath to the deponent," the journal report said.

"A Marriage Registrar is not empowered to administer the oath or the affidavit under the Civil Procedure." And the Supreme Court offered this definitive explanation of the procedure for legal marriage between Myanmar nationals and foreigners. "When a non-Buddhist Myanmar woman and a foreigner are of the same faith, they can marry according to their customary laws or their relevant laws," it said. "When a Myanmar Buddhist man and a foreigner are of the same faith, they can create a marriage tie according to the Myanmar Customary Law.

"When a non-Buddhist Myanmar man and a foreigner are of the same faith, they can become husband and wife according to their Customary Laws. Similar questions had been posed by the Italian Embassy in Yangon. The Supreme Court expounded thus: "If the bride-to-be is a Buddhist Myanmar woman, the provisions of the Buddhist Women's Special Marriage and Succession Act, 1954 will apply," it said.

Respons Myanmar: Gyldighet av ekteskap inngått i Myanmar mellom borger av Myanmar og utenlandsk statsborger

“If the parties are of the same faith, the provisions of the relevant Customary Law will apply: and if the parties are not of the same faith, the provisions of the Special Marriage Act, 1872 will be applicable” (The Myanmar Times u.å.).

Slik Landinfo forstår dette kan enhver domstol, magistrat, eller annen person som høyesterett har bemyndiget, vie et par i Myanmar i henhold til burmesisk sivilrett, mens en såkalt *Marriage Registrar*² ikke kan foreta vielser etter burmesisk sivilrett. Derimot kan en *Marriage Registrar* vie et par i henhold til *Buddhist Women’s Special Marriage and Succession Act* (1954). Videre forstår Landinfo at burmesisk høyesterett opplyser at følgende er lovlige ekteskapsinngåelser mellom borgere av Myanmar og utlendinger:

- En burmesisk buddhistisk kvinne og en utenlandsk mann, uavhengig av sistnevntes nasjonalitet, kan inngå ekteskap under *Buddhist Women’s Special Marriage and Succession Act* (1954).
- En burmesisk buddhistisk mann og en utenlandsk kvinne av samme tro, kan inngå ekteskap³ i Myanmar etter burmesisk sedvanerett.
- En ikke-buddhistisk burmesisk kvinne og en utenlandsk mann som er av samme religion kan inngå ekteskap etter sine trossamfunns lover for ekteskapsinngåelse, det være seg tradisjonelle eller andre relevante lover.
- En ikke-buddhistisk burmesisk mann og en utenlandsk kvinne som er av samme religion, kan gifte seg etter sin religions sedvane og tradisjonelle lover.

Burmesisk høyesterett (som sitert i Myanmar Times u.å.) har også uttalt at det er *Special Marriage Act* fra 1872 som gjelder når de som gifter seg har forskjellig tro. Videre, ifølge høyesterett, er ekteskap inngått ved en ambassade eller på et konsulat mellom en utlending og en borger av Myanmar gyldig, dersom ekteskapet er inngått i tråd med dette landets lovverk.

I henhold til ovenstående tillater burmesisk lov ekteskap mellom burmeser og utlending. Dette samsvarer med en artikkel i nyhetsmagasinet *The Irrawaddy*, der det også fremholdes at burmesisk lov tillater ekteskap mellom burmesiske borgere og utlendinger (Thae 2010).

Anerkjennelse av ekteskap inngått i Myanmar mellom borger av Myanmar og utlending

På spørsmål fra Landinfo om burmesiske myndigheter anerkjenner ekteskap inngått i Myanmar mellom en borger av Myanmar og en utenlandsk statsborger, svarte en vestlig ambassade i Yangon:

We and other embassies in Rangoon have been trying for some years to establish officially the validity of marriages in Burma between foreigners and Burmese nationals. We have not received a definitive response from the local authorities to our enquiries and cannot ourselves offer advice on their requirements (e-post, august 2010).

² Burmesisk høyesterett (som sitert i Myanmar Times u.å.) uttaler at en *Marriage Registrar*, i henhold til *Buddhist Women’s Special Marriage and Succession Act*, er alle ”headmen (now chairmen of wards, villages or peace and development councils)”.

³ Høyesterett bruker her uttrykket ”create a marriage tie”, som Landinfo har oversatt med ”inngå ekteskap”.

Landinfo har også forsøkt å innhente informasjon fra den burmesiske ambassaden i Bangkok og *Burma Lawyers' Council*, men har ikke mottatt noe svar.

På hjemmesiden til Storbritannias ambassade i Yangon (u.å.) er det opplyst at burmesiske myndigheter ikke uten videre aksepterer ekteskap mellom en utlending og en burmeser som gyldig:

As the Burmese Government does not readily accept marriages between foreigners and Burmese nationals as being legal, then we are unable to issue spouse visas to Burmese nationals who marry foreigners in Burma. For the same reason we do not register marriages of British Citizens which take place in Burma.

Den britiske ambassaden omtaler her ekteskapsinngåelse mellom burmesere og utlendinger generelt, og gjør ingen distinksjon mellom kjønnene. Det gjøres derimot i UK Home Office sin rapport om Burma (Myanmar) fra 2010, der det blir opplyst at ekteskap mellom *burmesiske kvinner* og *utenlandske menn* ikke er anerkjent av burmesiske myndigheter (s. 97). Det blir videre forklart at en utenlandsk mann som er gift med en burmesisk kvinne ikke er berettiget til oppholdstillatelse⁴ i Myanmar, med mindre han får arbeidstillatelse eller annen tillatelse som gir ham lovlig opphold, mens en utenlandsk kvinne som er gift med en burmesisk mann får oppholdstillatelse i Myanmar.

Som allerede nevnt blir det i nyhetsmagasinet *Irrawaddy* slått fast at burmesisk lov tillater ekteskap mellom burmesiske borgere og utlendinger. Videre i den samme artikkelen blir det opplyst at denne loven er satt ut av kraft av regjeringen, og at burmesiske myndigheter har blitt instruert av regjeringen om å stoppe ekteskapsinngåelser mellom burmesiske kvinner og utenlandske menn (Thae 2010).

Dette er i samsvar med opplysninger fra amerikanske myndigheter om at ekteskap mellom burmesiske kvinner og utenlandske menn ikke er tillatt i Myanmar:

Marriages between female citizens and foreigners are banned, and the government ordered local attorneys not to be witnesses to such marriages; however, the ban was not widely enforced (U.S. Department of State 2010).

Verken U.S. Department of State (2010) eller UK Home Office (2010) sier noe om når et slikt forbud om ekteskapsinngåelse mellom burmesiske kvinner og utenlandske menn skal ha trådt i kraft, bare at det er slik. Nyhetsartikkelen i *Irrawaddy* siterer en burmesisk advokat som forteller at:

The suspension of the marriage law dates back to an incident five years ago when a young woman committed suicide after being forced by her parents to marry a foreigner. Since then all legal practitioners, including notaries, have not been allowed to officiate marriages between foreigners and Burmese women (Thae 2010).

I henhold til dette har ekteskapsinngåelse i Myanmar mellom burmesiske kvinner og utenlandske menn ikke vært anerkjent siden 2005.

⁴ ”ikke berettiget til oppholdstillatelse” er oversatt fra ”not eligible for residency”.

Oppsummering

Familielovgivning i Myanmar er innfløkt. Det er bl.a. ulik familielovgivning for kristne, buddhister, hinduer og muslimer, samtidig som det er utstrakt bruk av sedvanerett.

I henhold til en uttalelse fra burmesisk høyesterett (som sitert i Myanmar Times u.å.) tillater burmesisk lovgivning ekteskap mellom en borger av Myanmar og en utenlandsk statsborger når de to er av samme religion. Også Thae (2010) hevder i en nyhetsartikkel i *The Irrawaddy* at burmesisk lov tillater ekteskap mellom burmesiske borgere og utlendinger.

En vestlig ambassade i Yangon (e-post, august 2010) har gitt uttrykk for usikkerhet i forhold til om ekteskap mellom en burmeser og en utlending i realiteten blir ansett som et gyldig ekteskap i Myanmar. Storbritannias ambassade i Yangon (u.å) går noe lenge på sin hjemmeside, når de uttaler at burmesiske myndigheter ikke uten videre aksepterer ekteskap mellom burmesere og utlendinger. Disse kildene uttaler seg om ekteskap mellom burmesere og utlendinger generelt.

Andre kilder, som UK Home Office (2010, s. 97), U.S. Department of State (2010) og Thae (2010), skiller mellom om det er en burmesisk kvinne eller mann som inngår ekteskap med en utlending. Alle disse tre fastslår at ekteskap mellom *burmesiske kvinner og utenlandske menn* ikke er anerkjent av burmesiske myndigheter. Ifølge Thae (2010) har det vært slik siden 2005.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder:

- The Burma Laws Act (1898, 4. november). [s.l.]: [s.n.]. Tilgjengelig fra http://www.blc-burma.org/html/burma%20code/lr_e_bc01_02.html#top [lastet ned 1. desember 2010]
- CIA, dvs. Central Intelligence Agency (2010). *The World Factbook - Burma*. Washington, DC: CIA. Tilgjengelig fra <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bm.html> [lastet ned 1. desember 2010]

Nettversjonen oppdateres hver fjortende dag.

Respons Myanmar: Gyldighet av ekteskap inngått i Myanmar mellom borger av Myanmar og utenlandsk statsborger

- The Myanmar Times (u.å.). Supreme Court clarifies racial inter-marriage. *The Myanmar Times*. Tilgjengelig via Rebound88 <http://rebound88.net/00/sep/20.html#story3> [lastet ned 13. desember 2010]
- Sen, B.K. (2001, august). Women and Law in Burma. *Legal Issues on Burma Journal*, 9, 28-43. Tilgjengelig fra <http://www.blc-burma.org/pdf/liob/liob9.pdf> [lastet ned 30. november 2010]

Dette er en publikasjon utgitt av Burma Lawyers' Council.

- Storbritannias ambassade i Yangon (u.å.). *How to register a marriage or birth*. Yangon: Storbritannias ambassade i Yangon. Tilgjengelig fra <http://ukinburma.fco.gov.uk/en/help-for-british-nationals/living-in-burma/how-to-register-a-marriage-birth> [lastet ned 6. desember 2010]
- Thae, T. (2010, 25. mai). Burmese Women Not Allowed to Marry Foreigners. *The Irrawaddy*. Tilgjengelig fra http://www.irrawaddy.org/article.php?art_id=18550 [lastet ned 6. desember 2010]
- UK Home Office (2010, 23. juli). *Country of Origin Information Report. Burma (Union of Myanmar)*. London: UK Home Office. Tilgjengelig fra <http://rds.homeoffice.gov.uk/rds/pdfs10/burma-270710.doc> [lastet ned 1. desember 2010]
- U.S. Department of State (2010, 11. mars). *2009 Human Rights Report: Burma*. Washington, DC: U. S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/eap/135987.htm> [lastet ned 3. desember 2010]
- Women's League of Burma (2008). *In the Shadow of the Junta*. Chiang Mai: Women's League of Burma. Tilgjengelig fra <http://www.womenofburma.org/Report/IntheShadow-Junta-CEDAW2008.pdf> [lastet ned 29. november 2010]

Muntlige kilder:

- Norges ambassade i Bangkok. E-post 1. september 2010.
- Vestlig ambassade i Yangon. E-post 16. august 2010.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.